

Suvi Niemi

LL, erikoistuva lääkäri
OYS, OpTa, Anestesia ja tehohoito
suvi.niemi@ppshp.fi

Palliatiivisten yksiköiden esittelyjä

Maassamme on nykyään runsas määrä erikokoisia yksiköitä, joissa palliatiivista hoitoa kyetään toteuttamaan. Teemanumeroamme varten pyysimme yksiköiden vastaavilta esittelyjä omasta toiminnastaan ja mahdollisuuksistaan. Saimme ilahduttavan paljon vastauksia, joten tässä pääsemme esittelemään palliatiivisen sekä saattohoidon osaamista ympäri Suomen.

Tyks Palliatiivinen keskus

Tyksin palliatiivinen keskus on aloittanut toimintansa syksyllä 2020 omana itsenäisenä vastualueenaan. Keskuksen ylilääkärinä toimii syöpälääkäri Outi Hirvonen ja erikoislääkärinä geriatri Johanna Skyttä.

Osastonhoitajan lisäksi keskuksessa työskentelee kolme sairaanhoitajaa. Molemmilla lääkäreillä on palliatiivisen lääketieteen erityispätevyys ja hoitajilla palliatiivista erityisosaamista. Lisäksi keskuksessa on lääkärin koulutusvirka, jossa toimii muutaman kuukauden välein vaihtuva palliatiivisen lääketieteen erityispätevyttä tai erikoistumisen reunakoulutusta tekevä lääkäri.

Keskus toimii lähetepoliklinikkana ja tarjoaa konsultaatiopalveluja kaikille sairaalan osastoille ja yksiköille. Myös perusterveydenhuollon lääkäreille tarjotaan puhelinkonsultaatiomahdollisuus, ja kaikki keskuksessa käyneet potilaat, heidän omaisensa sekä potilaita hoitavat tahot voivat olla suoraan yhteydessä palliatiivisen keskuksen sairaanhoitajaan.

Palliatiivinen keskus vastaa koko Tyks-ervan palliatiivisen ja saattohoidon organisoinnista ja järjestää koulutusta, myös räätälöidysti ja toiveiden mukaan. ■

Tyks Palliatiivisen keskuksen henkilökuntaa. Suvi Vainio 2020.

Espoon sairaalan palliativinen yksikkö

Espoon sairaalan palliativisessa yksikössä hoidetaan taudista riippumatta vaikeasti sairaita ja lähellä kuolemaa olevia aikuisia, joko polikliinisesti, kotona tai osastohoidossa Villa Glimsissä. Palliativisella yksiköllä on moniammatillinen erityiskoulutettu henkilökunta, joka tarjoaa erityistason (B) palliativisen ja saattohoidon palveluita. Palliativinen yksikkö ottaa kokonaisvastuun potilaan hoidosta siinä vaiheessa, kun erikoissairaanhoidossa on tehty päätös oireenmukaisesta hoitolinjasta ja potilaasta on tehty lääkärin lähete. Potilas siirtyy palliativisen yksikön sisällä kodista sairaalaan ja sairaalasta kotiin joustavasti, ilman päivystyskäyntejä. Potilaiden laboratorio- ja kuvantamistutkimukset toteutetaan samalla sairaala-alueella sijaitsevassa HYKS Jorvin sairaalassa.

PALLIATIVISEN POLIKLINIKAN lääkärin ja sairaanhoitajan vastaanotot toimivat virka-aikana. Poliklinikalta annetaan puhelinkonsultaatioapua sekä

tehdään konsultaatiokäyntejä muihin Espoon ja Jorvin sairaalan hoitoyksiköihin palliativisista ja saattohoidon erityiskysymyksistä.

KOTISAIRAALA järjestää sairaalatasoista hoitoa potilaan kotiin kaikkina vuorokaudenaikoina ja viikonpäivinä. Kotisairaala vie Espoon hoivakoteihin ja palvelutaloihin saattohoidon tuen ja erityishoidot. Kotisairaalan yhteydessä toimii Liikkuva sairaala (LiiSa), päivystyksellisiin tilanteisiin erikoistunut diagnostiikka- ja hoitoyksikkö, joka palvelee hoivakodeissa ja kotihoidossa olevia potilaita.

VILLA GLIMS on 15-paikkainen palliativisen ja saattohoidon yksikkö, jossa jokaisella potilaalla on oma huone. Huoneessa on myös omaisella yöpymismahdollisuus. Osasto toimii tukiosastona kotisairaalan ja palliativisen poliklinikan potilaille.

Yksiköllä on palliativisen lääketieteen erityispätevyden koulutuspaikkaoikeudet. ■

>>

Espoon sairaalan poliklinikka. Tiina Tasmuth 2021.

Kymsote, Palliativiset yksiköt

Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä Kymsote tuottaa palveluita 170 000 asukkaalle Kouvolan, Kotkan, Haminan, Pyhtään, Virolahden ja Miehikkälän alueella.

Kymsotessa palliativiset yksiköt ovat jakautuneet maantieteellisesti kahteen toimipisteeseen. Pohjoisen yksikkö sijaitsee Kouvossa ja etelän yksikkö Kotkassa. Molemmissa yksiköissä toimivat arkisin palliativinen poliklinikka, kotisairaala ympärivuorokautisesti ja palliativiset osastot Villa Apila pohjoisessa ja Villa Meri etelässä. Yksiköissämme palliativisten ja saattohoitopotilaiden parissa työskentelee yhteensä seitsemän lääkäriä. Teemme moniammatillista yhteistyötä eri tahojen, kuten fysioterapian, sosiaaliohjauksen ja sairaalasielunhoidon kanssa.

Poliklinikkatoimintaamme kuuluvat muun muassa lääkärin ja sairaanhoitajan kotikäynnit ja vastaanotot sekä toimenpiteet kotona ja vastaanotoilla. Tavoitteena kokonaisvaltainen potilaan

ja läheisten tukeminen. Poliklinikoilta annetaan konsultaatioapua oirehoidon ongelmiin alueen sairaaloiden osastoille, kotihoitoon, hoiva- ja palveluasumiseen ja terveysasemille. Etävastaanottotoiminta on käynnistetty kuluvana keväänä täydentämään toimintaamme. Yksiköistämme löytyvät kannettavat ultraäänilaitteet punktio- ja dreneeraustoimenpiteiden tekemiseksi potilaiden kotona, vastaanotoilla ja osastoilla.

Kotisairaalamme ovat tiiviisti mukana palliativisten ja saattohoitopotilaiden hoidossa, kun hoito kotona vaatii erityisosaamista tai sairaalatasoista hoitoa. Kotisairaalat auttavat myös palvelu- ja hoivakoteja saattohoitovaiheen lääkähoidon toteuttamisessa. Palliativiset osastot toimivat palliativisten potilaiden jatkohoito-osastoina, kotona asuvien potilaiden tukiosastoina ja saattohoito-osastoina sairaalahoidon tarpeessa. Olemme laajentaneet toimintaamme viime vuosina. Tavoitteenamme on ylläpitää ja kehittää laadukkaan palliativisen hoidon saatavuutta Kymenlaakson alueella. ■

OYS, Palliativisen hoidon yksikkö

Palliativisen hoidon yksikössä OYS:ssa hoidetaan syöpää sairastavia aikuispotilaita, jotka tarvitsevat erityistason hoitoa ei-parannettavissa olevan syöpäsairauden johdosta. Potilaat tulevat sekä OYS:n eri osastoilta että suoraan terveyskeskuksesta hoitavan lääkärin läheteellä palliativisen hoidon suunnittelua ja toteutusta varten. Yksikössä on arkisin neljä ja viikonloppuisin kaksi potilaspaikkaa onkologisen vuodeosaston sisällä.

Yksikkö tarjoaa konsultaatiopalveluja OYS:n eri vuodeosastoille sekä puhelinkonsultaatioita, sähköisiä konsultaatioita ja etävastaanottoja videovälitteisesti terveyskeskuksiin. Vuodeosastoyksikön tavoitteena on moniammatillinen arvio potilaan tilanteesta ja jatkohoidon suunnittelu ja ohjeistus siten, että potilaan jatkohoito voidaan toteuttaa perusterveydenhuollossa. Saattohoito toteutuu pääsääntöisesti perusterveydenhuol-

lon yksiköissä. Erityisesti kivunhoidon osalta yksikkö toimii tehokkaasti, koska ydintimissä ovat onkologi, anestesiologi sekä kivunhoidon ja palliativisen hoidon sairaanhoitajat. OYS:ssa syöpäkivun hoito on keskitetty kokonaan palliativisen hoidon yksikköön. Arkiamuisin oman yksikön potilaat kierretään tiimin toimesta ja ohjelmoidaan heille tarvittavat jatkotoimet. Uusien konsultaatiopyyntöjen ja läheteiden perusteella hoitoneuvottelut ja vuodeosastokäynnit järjestetään potilaan tarpeiden perusteella.

Nykytoimintaan sisältyy syöpätautien poliklinikalla järjestettävä avohoidon vastaanotto syöpäpotilaille keskimäärin yhtenä päivänä viikossa, mutta kuluva vuoden aikana toimintaa on tarkoitus laajentaa viisipäiväiseksi ja vastaamaan moniammatillisesti myös ei-malignien tautien palliativisen hoidon konsultaatioihin. ■

Sastamalan seudun sosiaali- ja terveyspalveluiden terveyskeskussairaalan palliativinen poliklinikka/saattohoitoyksikkö

Sastamalan seudun sosiaali- ja terveyspalvelut vastaa Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen sosiaali- ja terveyspalveluista. Väestöpohja on noin 28 000 asukasta, joista noin 25 500 Sastamalassa.

Terveyskeskussairaalan osasto 2 on toiminut B-tason saattohoitoyksikkönä, tukiosastona sekä palliativisen lääketieteen erityispätevyyskoulutuksen käytännön koulutuksen erityisyksikkönä vuodesta 2013. Saattohoitotyön kehittämistyö on lähtenyt liikkeelle jo kuitenkin vuonna 2006 perustetun saattohoitotyöryhmän toimesta. Yksikössä tehdään tiivistä yhteistyötä kotisairaalan kanssa (esimerkkinä kotisaatot ja tukikäynnit).

Palliativisten ja saattohoitopotilaiden lääketieteellinen hoitovastuu on johtava ylilääkäri ja geriatrian erikoislääkäri Urpo Hautalalla, jolla on myös palliativisen lääketieteen erityispätevyys. Palliativinen erityispätevyys on myös toisella lääkärillä, lisäksi kaksi lääkärinä on kouluttamassa. Tk-sairaalassa sekä kotisairaalassa on töissä palliativisen sairaanhoidon erityiskoulutuksen saaneita sairaanhoitajia ja koulutusta jatketaan edelleen. Osasto 2:n yhteydessä toimii palliativinen poliklinikka pääsääntöisesti kahtena päivänä viikossa, lääkäri/sairaanhoitajatiimillä

sekä sairaanhoitajan vastaanotolla. Poliklinikavastaanotolla on ensikäyntejä sekä uusinta- ja seurantakäyntejä potilaan oirekuvan mukaisesti.

Uusi tukipotilas otetaan vastaan saattaen vaihtaen, puhelinkontaktin kautta palliativiselle sairaanhoitajalle ja hoitopalautetekstinä. Hoitaja soittaa jokaiselle potilaalle, ja kokonaisvointi huomioiden järjestetään joko ensikäynti palliativiselle poliklinikalle tai kotisairaalaan kotikäynti. Toimenpiteinä voidaan toteuttaa pleura- ja askitespunktioita, cystofixin vaihtoja, veri- ja lääkeinfuusioita sekä lääkeinjektioita.

Tukiosastona toimii Vammalan terveyskeskussairaalan osasto 2, jolla on saattohoitopaikkoja 10 kappaletta. Tukiosastolle on mahdollista tulla 24/7 suoraan kotoa. Saattohoitoa voidaan toteuttaa myös tehostetussa palveluasumisessa sekä kotona. Kotisaattohoidon toteutuminen on mahdollista, jos potilaalla on hoitoon sitoutunut läheinen ja oireet hallittavissa.

Vuonna 2020 poliklinikalla on hoidettu 10-12 potilasta kuukaudessa, saattohoidossa keskimäärin 9. Palliativisia potilaita on osastolla ollut 20-30. Kotisairaaloimintaa on ollut laajennettuna alkaen 6/20, kotisairaalassa palliativisia ja saattohoitopotilaita on ollut 57 kappaletta. ■

Vaasan keskussairaalan palliativinen poliklinikka

VKS:n palliativinen poliklinikka vastaa koko sairaanhoitopiirin alueella (noin 170 000 asukasta) erityistason (B) vaativasta palliativisesta hoidosta ja on ainoa B-tason yksikkö sairaanhoitopiirissä. Palliativisella poliklinikalla on toimintaa arkipäivisin; 2-3 päivänä viikossa palliativisen erityispätevyyslääkärin vastaanottoa ja muina päivinä kliinisen asiantuntijahoitajan vastaanottoa. Pääasiallisesti potilaina on parantumaton

syöpää sairastavia (hematologiset ja gynekologiset syövät mukaan luettuna). Konsultaatioapua annetaan myös muita parantumattomia sairauksia sairastavista potilaista. Yksiköllä ei ole omaa vuodeosastoa, mutta erityistason palliativisen hoidon potilaita hoidetaan tarvittaessa syöpätautien vuodeosastolla. Palliativinen yksikkö tekee myös osastokonsultaatioita sairaalassa virka-ajan puitteissa sekä antaa konsultaatioapua koko sairaanhoitopiirin alueelle. ■

>>

Satasairaala, Palliativisen hoidon yksikkö

Satasairaalan palliativisen hoidon yksikkö on perustettu vuonna 2018. Henkilöstöön kuuluu ylilääkäri, erikoislääkäri, osastonhoitaja, sairaanhoitaja, osa-aikainen osastonsihteeri sekä tilanteen mukaan erikoistuva lääkäri ja erikoistuva sairaanhoitaja. Vakinaisella henkilöstöllä on erityiskoulutus. Yksiköllä on nimetty oma sosiaalityöntekijä ja psykologi, lisäksi käytettävissä ovat tarvittavat muut erityistyöntekijät sekä sairaalapastori. Poliklinikka toimii kaikkina arkipäivinä.

Potilaat tulevat hoitoon palvelupyynnöllä Satasairaalan muista yksiköistä, TYKS:stä tai alueen perusterveydenhuollosta läheteellä. Valtaosa potilaista on parantumaton syöpä sairastavia, mutta hoidamme kaikkia palliativista hoitoa tarvitsevia potilaita diagnoosista riippumatta. Olennainen osa hoitoa on läheisten tukeminen. Vastaanotto toimintaan kuuluu ensi- ja uusintakäyntejä. Käynneillä pyritään ensikäyntipainotteisuuteen. Osastokonsultaatioita tehdään sairaalan eri osastoille, nämä toteutetaan

pääsääntöisesti samana tai seuraavana päivänä. Yksiköllä on kaksi omaa palliativista interventiopaikkaa keuhko-osaston yhteydessä. Palliativiset toimenpiteet järjestetään tilanteen mukaan joko päiväsairaalan kautta tai osastopaikalla. Saattohoito järjestetään perusterveydenhuollon kanssa yhteistyössä.

Työpaikkakokous on kuukausittain, osallistumme oman sairaalan tai TYKS meetingeihin aiheen mukaan. Syöpätautien yksikön kanssa on viikoittainen palaveri, omassa yksikössä lehtireferaatteja ja potilastapausmeetingejä. Työnohjausta on mahdollisuus saada. Järjestämme alueellista sekä yksikkökohtaista koulutusta. Yksiköllä on Palliativisen lääketieteen yhdistyksen myöntämä koulutusosoikeus.

Yksikön tehtävä on tuottaa, kehittää ja koordinoita palliativista hoitoa Satakunnassa. Yksikkö johtaa alueellista saattohoitoverkostoa. Yksiköllä on sujuva yhteistyö oman sairaalan eri erikoisalojen kanssa, maakunnan perusterveydenhuollon kotisairaaloiden ja osastojen sekä Satakunnan syöpäyhdistyksen kanssa. ■

Satasairaala: Palliativisen hoidon yksikön henkilöstö. Mari Viljanen-Peuriemi 2021.

Seinäjoen keskussairaala, Palliativinen keskus

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin Palliativinen keskus sijaitsee Seinäjoen keskussairaalassa, syöpätautien ja hematologian poliklinikan yhteydessä. Palliativisessa keskuksessa on lähete-poliklinikkatoimintaa sekä konsultaatiotiimi, joka palvelee keskussairaalan kaikkia yksiköitä. Lisäksi palliativinen keskus tarjoaa erityistason konsultaatiotukea koko Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin alueella.

Yksikössä toimitaan lääkäri-hoitaja-työpäireina. Palliativisesta keskuksista tehdään päivittäin tiivistä yhteistyötä kaikkien EPSHP:n yhteistoiminta-alueiden (7 kpl) terveyskeskusten (lupapaikat), kotisairaaloitten ja kotihoitotiimien kanssa. Tällä hetkellä erityistason palliativista ja saattohoitoa vaativat potilaat hoidetaan käytännössä yhteistyössä Seinäjoen keskussairaalan

erikoisalojen osastojen, alueen terveyskeskus-osastojen ja kotisairaaloiden kanssa palliativisen keskuksen ammattilaisten tukemana. Erityispätevyyttä tai erikoistumispalveluitaan suorittava kollega on erittäin tervetullut meidän tiimiimme!

ERIKOISTUVA LÄÄKÄRI osallistuu palliativisten interventiotilaiden hoitoon sekä poliklinikalla että palliativisessa konsultaatiotiimissä palliativisen lääketieteen erityispätevyyttä lääkärin ohjauksessa. Erikoistuva lääkäri osallistuu myös aktiivisesti palliativisen keskuksen koulutus- ja kehittämistyöhön ja on mukana tiiviisti moniammatillisessa tiimityöskentelyssä. Pehdytyksestä huolehditaan kirjallisen ohjelman mukaan. Työn-ohjaus on järjestetty erikoistuvalla lääkäriä yksilötyönohjauksena kerran kuukaudessa. ■

Soite, Yleislääketieteen osasto 0 ja palliativinen poliklinikka

Soiten alueella sijaitsee yleislääketieteen osasto 0 ja palliativinen poliklinikka, jossa hoidetaan ja kuntoutetaan yleislääketieteen alan sekä palliativista ja saattohoitoa tarvitsevia potilaita. Palliativinen poliklinikka toimii osaston yhteydessä. Osasto on saanut palliativisen erityispätevyyssikön B-tason tunnustuksen vuonna 2016.

Osastolla on yhteensä 23 potilaspaikkaa, joista on osoitettu laskennallisesti 6–8 potilaspaikkaa palliativisille ja saattohoitopotilaille. Osastohoitoon tullaan joko päivystyksellisesti tai jatkohoitoon esimerkiksi muilta erikoisaloilta. Osastohoito edellyttää lääkärin lähettä tai palliativisen poliklinikan potilaan kanssa tehtyä sopimusta tukiosaston käytöstä, jolloin erillistä lähettä ei tarvita. Tukiosaston käyttö koskee saattohoidossa olevia tai palliativisia potilaita

silloin, kun potilaan sairaudesta johtuvat oireet vaativat osastohoitoa. Tukiosastona voi toimia mikä tahansa muu yleislääketieteen osastoista Keski-Pohjanmaalla, mukaan lukien maakunta.

Osaston toiminnan tavoitteena on edistää potilaan terveyttä, toimintakykyä ja elämänlaatua ottaen huomioon myös hänen läheistensä hyvinvointi ja jaksaminen, joka pitää sisällään saattohoitopotilaiden omaisten ja läheisten saattamista elämään potilaan kuoleman jälkeen.

Osasto tekee yhteistyötä alueemme eri toimijoiden kanssa muun muassa muiden erikoissairaanhoidon erikoisalojen, avoterveydenhuollon, sosiaalityöntekijän, sairaalapastorin, farmasian, kotisairaalan ja syöpäyhdistyksen kanssa sekä OLKA-vapaaehtoistoiminnan kanssa. Lisäksi yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Oulun yliopistollinen sairaala sekä muut sairaalat. ■

>>

Tays, Palliatiivinen keskus

Tays palliatiivinen keskus on palliatiivisen hoidon vaativan erityistason yliopistollinen osaamiskeskus, jonka muodostavat Tays Keskussairaalan palliatiivinen yksikkö, Tays Kotisairaala ja Pirkanmaan hoitokoti. Palliatiivinen keskus tarjoaa erityistason palliatiivista hoitoa ja konsultaatioita sekä koordinoi palliatiivista hoitoa Taysin erityisvastuualueella. Keskuksen kaikissa yksiköissä on palliatiivisen erityispuoleisuuden koulutuspaikka. Kliiniseen koulutusjaksoon sisällytetään sekä varhaista palliatiivista hoitoa että saattohoitoa. Kouluttajina toimivat noin 10 erityispuoleisuuskäyttäjää.

TAYS KESSUSSAIRAALAN PALLIATIIVISESSA YKSIKÖSSÄ toimii kaksi poliklinikkavastaanottoa ja konsultaatiotiimi. Psykososiaalisen tuen yksikkö on yhteinen syöpäklinikan kanssa ja palliatiiviset interventiotilat hoidetaan viereisellä osastolla. Kipuanestesiologiitiimi tarjoaa kivun hoidon erityisosaamisen. Yksikössä toteutetaan vuosittain noin 1000-1500 poliklinikkakäyntiä, yli 1000 konsultaatiota ja noin 200 toimenpidettä. Erityisosaamisena ovat varhainen palliatiivinen

hoito, ennakoivat hoitosuunnitelmat ja palliatiiviset toimenpiteet.

PIRKANMAAN HOITOKOTI on Tays keskussairaalan kampuksella yli 30 vuotta toiminut saattohoitokoti. Tänne on keskitetty Pirkanmaan vaativan erityistason saattohoito. Saattohoitokodissa on 24 vuodepaikkaa ja hoitajaksoja lähes 400 vuodessa. Hoitokodilla on päiväkeskus ja kotihoito toimii yhteistyössä Taysin kotisairaalan kanssa. Psykososiaalisen tuen erityisosaaminen nuorten, lapsiperheiden ja saattohoitovaiheen osalta on keskitetty Pirkanmaan hoitokotiin.

TAYS KOTISAIRAALA tuottaa vaativan erityistason kotisaattohoitoa palliatiivisen keskuksen kokonaisuudessa palvelun potilaita ympärivuorokautisesti. Toiminta-alue on Tampere, Pirkkala ja Lempäälä, mutta optio on jalkautua koko Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin. Kotisairaala toimii kaksi erikoislääkäriä (yleislääketiede ja sisätaudit), joista toisella on palliatiivinen erityispuoleisuus. Palliatiivisia potilaita hoidetaan noin 200 vuodessa ja heistä kuolee kotona noin 100. Tukiosastoina toimivat Pirkanmaan hoitokoti sekä Hatanpään sairaala. ■

Tays keskussairaalan palliatiivinen yksikkö. Olli-Pekka Latvala 2015.

Pirkanmaan hoitokoti. Tarja Korhonen 2021.

Terhokoti

TERHO-säätiö on vuonna 1987 perustettu säätiö, jonka taustajärjestöinä ovat Syöpäsäätiö ja Etelä-Suomen Syöpäyhdistys. Säätiö ylläpitää Terhokodin toimintaa ja sen tarkoituksena on edistää hyvää palliativista hoitoa, sen kehittämistä, kouluttamista ja tutkimusta.

Terhokoti on saattohoitokoti, joka sijaitsee Helsingin Lassilassa. Hoitopalvelumme on tarkoitettu pitkälle edenneestä sairaudesta kärsiville potilaille heidän elämänsä loppuvaiheessa. Hoitoon voivat hakeutua sekä syövästä että muista kuolemaan johtavista sairauksista kärsivät potilaat (muun muassa neurologiset sairaudet, vaikea sydämen vajaatoiminta, keuhkohtauma tai -fibroosi, vaikea munuaisten tai maksan vajaatoiminta). Terhokodin palveluihin lukeutuvat vuodeosasto, kotisairaanhoido, päiväsaaraala, psykososiaalinen tuki ja konsultaatiotoiminta. Vuodeosasto on 17-paikkainen vaativan erityistason saattohoidon yksikkö. Kotisairaanhoidon tehtävänä on tukea vaikeasti sairaiden tai oireilevien potilaiden kotihoitoa ja turvata hyvä palliativinen hoito. Potilastyön lisäksi tärkeänä tehtävänä

on omaisten neuvonta ja tukeminen vaikeassa elämäntilanteessa. Päiväsaaraala tarjoaa tukea avohoidon potilaille lähinnä vertaistukitoimintana. Psykososiaalista tukea tarjotaan Terhokodin kaikissa palveluissa potilaan ja läheisten tarpeiden mukaan.

Terhokodissa työskentelee hoitohenkilökunnan lisäksi moniammatillinen tiimi (terveysosiaalityötä tekevä hoitaja, perhetyöntekijä, lymfaterapeutti, fysioterapeutti, logoterapeutti, sairaalamuusikko, hemmotteluhoitajat, vapaaehtoiset ja sairaalapastori).

Terhokodin osastohoitoon helsinkiläisten, espoolaisten ja vantaalaisten asukkaiden maksusitoumuspyyntö hyväksytään hoidon kriteerit täyttävän potilaan osalta HUS palliativisessa keskuksessa ja siihen liitteeksi tarvitaan hoitavan lääkärin lähete, missä potilaan hoidon tarve on selvitetty. Vaativan erityistason saattohoitoa tarvitsevien potilaiden kohdalla Terhokotiin voidaan hakea maksusitoumusta myös muista kunnista. Terhokodin kotisairaanhoidoon ja päiväsaaraalaan tulee olla myös hoitavan lääkärin lähete. ■

Turku, Hyvinvointitoimialan palliativinen osastoryhmä

Turun Hyvinvointitoimialan palliativinen osastoryhmä vastaa turkulaisten potilaiden erityistason palliativisesta ja saattohoidosta kotona ja sairaalassa. Osastohoito järjestetään Turun kaupunginsairaalan yhteydessä olevassa Kaskenlinnan sairaalassa ja Karinakodin palliativisella osastolla Hirvensalossa. Kaskenlinnan sairaalassa sijaitsevat Kotisaattohoitoa tukeva osasto, Palliativinen osasto ja Hengityshalvauksyksikkö sekä samassa yhteydessä toimiva Kotisaattohoidon tiimi. Neljällä osastolla on kaikkiaan 64 potilaspaikkaa.

Kotisaattohoitotiimi vastaa kotiin vietävistä palliativisen ja saattohoidon palveluista. Hoitoa

ja tukea tarjotaan vuorokauden ympäri. Tiimin sairaanhoitajat työskentelevät kaikkina viikonpäivinä aamu- ja iltavuorossa. Yöaikaan toiminnasta vastaa vuodeosasto, myös kotikäyntejä tehdään tarvittaessa yöaikaan. Kotisaattohoitotiimin hoidossa on 150–160 potilasta. Potilailla on lupapaikkaoikeus Kotisaattohoitoa tukevalle osastolle.

Osastoryhmässä toimivilla erikoislääkäreillä on palliativisen lääketieteen erityis pätevyys. Toimimme palliativisen lääketieteen erityis pätevyuden koulutusyksikkönä ja erikoistuvien lääkäreiden koulutuspaikkana. Teemme yhteistyötä mm. TYKSin palliativisen keskuksen kanssa. ■